

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 3 mars 1938 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om viss ändring i förordningen angående behandlingen av till riket inkommande tobaksvaror.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 267, har herr *Henriksson m. fl.* hemställt,

»att riksdagen måtte besluta sådan ändring av eller tillägg till 1924 års förordning angående behandlingen av till riket inkommande tobaksvaror — ev. även sammanhängande förordningar — att handlande med tobaksvaror, vilken har sin affärsverksamhet på plats där icke tobaksskattelager men väl provianteringsfrilager finnes, erhåller rätt att efter ansökan och tillstånd varom stadgas i förordningens 8 § från tobaksskattelagar få rekvirera tobaksvaror till uppläggning å egen ort under tullverkets lås och kontroll från vilket lager försäljning sedan må ske till provianterande fartyg, samt

att för detta ändamål erforderlig lagtext måtte formuleras av vederbörande utskott».

Beträffande motiveringen för detta yrkande, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, får utskottet hänvisa till motionen.

Byråchefen i generaltullstyrelsen E. Sandquist har av utskottet anlåtats såsom sakkunnig vid behandlingen av motionen.

I § 6 förordningen den 20 juni 1924 (nr 247) angående behandlingen av till riket inkommande tobaksvaror stadgas, att tobaksvara, som införes av handlande med tobaksvaror, må i avvaktan på varans förbrukning inom riket eller utförsel till svensk frihamn eller utrikes ort, utan erläggande av å varan belöpande licensavgift, uppläggas under varuägarens och monopolets utövaras lås å särskilt lager, benämnt tobaksskattelager. Enligt § 7 samma förordning må tobaksskattelager inrättas allenast å ort, där tullkammare eller på avdelningar fördelad tullförvaltning finnes och utövaren av statens tobaksmonopol tillika har kontor inrättat.

I § 8 i förordningen stadgas, att uppläggning å tobaksskattelager ej må företagas av annan än den, som därtill erhållit generaltullstyrelsens tillstånd, att sådant tillstånd icke må lämnas annan handlande med tobaksvaror än

den, som är känd såsom redbar och i övrigt prövas lämplig, att tillståndet, vilket gäller tills vidare, kan av generaltullstyrelsen återkallas, när de förutsättningar, som legat till grund för tillståndets meddelande, icke längre förefinnas eller när eljest skälig anledning till tillståndets återkallande föreligger, samt att före lämnande av tillstånd generaltullstyrelsen bör i ärendet inhämta yttrande av vederbörande handelskammare.

I motionen framhålles, att Aktiebolaget Svenska Tobaksmonopolet för närvarande hade kontor i följande hamnstäder, nämligen Göteborg, Malmö, Karlskrona, Norrköping, Stockholm, Gävle, Hudiksvall, Härnösand och Luleå. Bestämmelserna i § 7 av förenämnda förordning medförde betydande inskränkning i möjligheterna att inrätta tobaksskattelager. Detta hade i sin tur medfört uppenbara olägenheter i främsta rummet för skeppshandeln i sådana hamnar, vilka saknade tobaksskattelager, och även för i sådana hamnar provianterande fartyg. Visserligen hade en skeppshandlare möjlighet att till ett provianterande fartyg rekvirera tobaksvaror från ort, där tobaksskattelager funnes, men detta vore han behjälpt med endast under förutsättning att han erhöle rekvisitionsorder från det provianterande fartyget i så god tid, att försändelsen hunne fram innan fartyget lämnat hamnen. Om ej annan ur provianteringssynpunkt lämplig svensk hamn anlöpdes, skedde provianteringen i utländsk hamn. Därigenom ginge den svenska handeln miste om affärer, vilka under andra förhållanden skulle varit möjliga att göra. Olägenheterna bleve särskilt framträdande i Norrlandshamnarna, där avstånd och kommunikationsförbindelser försvårade snabba transporter.

Utskottet.

Av förarbetena till gällande lagstiftning rörande behandlingen av till riket inkommande tobaksvaror framgår, att det därvid — på grund av bland annat de synnerligen stora svårigheterna att på ett för det allmänna betryggande sätt övervaka utfåendet av belöpande licensavgifter för tobaksvaror — icke ansågs lämpligt att medgiva rätt till uppläggning av dylika varor å vare sig tullnederlag eller provianteringsfrilager. För att emellertid alltfört bereda varuhavarna de väsentligaste fördelarna med dessa båda lagerformer, inrättades den nya lagerformen tobaksskattelager, vilken står under omedelbart överinseende av monolets utövar. Därvid infördes den bestämmelsen, att tobaksvara icke må från tobaksskattelager överföras till tullnederlag eller provianteringsfrilager och ej heller förflyttas mellan tobaksskattelager å skilda orter. I kontrollsyfte blev därjämte föreskrivet bland annat, att i lokal, där å tobaksskattelager upplagda varor äro intagna, andra varor ej samtidigt må finnas förvarade.

För tillgodoseende av motionärernas förslag torde det bliva nödvändigt vidtaga en tämligen genomgripande omläggning av bestämmelserna i avseende å rätten till försändning och lagring av obeskattade tobaksvaror. På grund av att konsekvenserna av en sådan omläggning av kontrollföreskrifterna äro svåra att överblicka, ställer sig utskottet tveksamt till motionärernas förslag, i all synnerhet som en icke obetydlig olaga hantering med

obeskattade tobaksvaror alltjämt förekommer och omläggningen av nämnda föreskrifter kan medföra ett försvagande av det allmännas kontrollmöjligheter. Då härtill kommer, att de i motionen berörda, med gällande ordning förknippade svårigheterna i allmänhet torde med nuvarande kommunikationsväsende vara överkomliga, anser sig utskottet icke böra förorda någon ändring i förevarande bestämmelser. Utskottet hemställer därför,

att motionen II:267 av herr Henriksson m. fl., om viss ändring i förordningen angående behandlingen av till riket inkommande tobaksvaror, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 3 mars 1938.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Viktor Larsson, Bengtsson, Wahmark, Elof Andersson, Sjödahl, Velander, Ekman, Gustaf Björkman* och *Löfvander*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Norrköping, *Lövgren, Björklund, Olsson* i Gävle, *Ericson* i Boxholm, *Johanson* i Huskvarna, *Werner* i Hultsfred, *Hammarlund, Hagberg* i Malmö och *Jonsson* i Skedsbygd.
